

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

İKİNCİ BÖLÜM
KARAR

ABEER AHMED NASSER AL RADA EI BAŞVURUSU

Başvuru Numarası	: 2018/15219
Karar Tarihi	: 16/11/2021
Başkan	: Kadir ÖZKAYA
Üyeler	: Engin YILDIRIM M. Emin KUZ Rıdvan GÜLEÇ Basri BAĞCI
Raportör	: Fatma Gülbin ÖZCÜRE
Başvurucu	: Abeer Ahmed Nasser AL RADA EI
Vekili	: Av. Gül ERDOĞMUŞ

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru; başvurunun sınır dışı işlemine tabi tutulması sebebi ile suç ve cezaların kanuniliği ilkesinin, masumiyet karinesinin, gerekçeli karar ile eğitim hakkının ve eşitlik ilkesinin ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 31/5/2018 tarihinde yapılmıştır.
3. Başvuru, başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmuştur.
4. Komisyonca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.
5. Bölüm Başkanı tarafından başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına karar verilmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

6. Başvuru formları ve eklerinde ifade edildiği şekliyle olaylar özetle şöyledir:
7. 12/11/1995 tarihinde Yemen'in Sana şehrinde doğan başvuru Yem en vatandaşıdır. Başvuruya konu olaylar öncesinde İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesinde 3. sınıf öğrencisidir ve İstanbul'da ikamet etmektedir.

A. Bireysel Başvurudan Önceki Gelişmeler

8. Türkiye 15 Temmuz 2016 tarihinde askerî bir darbe teşebbüsüyle karşı karşıya kalmıştır. Kamu makamları ve yargı organları -olguşal temellere dayanarak- bu teşebbüsün arkasında Türkiye'de çok uzun yıllardır faaliyetlerine devam eden ve son yıllarda Fetullahçı Terör Örgütü (FETÖ) ve/veya Paralel Devlet Yapılanması (PDY) olarak isimlendirilen bir yapılanmanın olduğunu değerlendirmiştir (*Aydın Yavuz ve diğeri* [GK], B. No: 2016/22169, 20/6/2017, §§ 12-25).

9. Darbe teşebbüsü sırasında ve sonrasında ülke genelinde darbe girişimiyle bağlantılı ya da doğrudan darbe girişimiyle bağlantılı olmasa bile FETÖ/PDY'nin kamu kurumlarındaki örgütlenmesinin yanı sıra eğitim, sağlık, ticaret, sivil toplum ve medya gibi farklı alanlardaki yapılanmasına yönelik olarak Cumhuriyet başsavcılıkları tarafından soruşturmalar yürütülmüş; çok sayıda kişi hakkında gözaltı ve tutuklama tedbirleri uygulanmıştır (*Aydın Yavuz ve diğeri*, § 51; *Mehmet Hasan Altan (2)* [GK], B. No: 2016/23672, 11/1/2018, § 12).

10. 21/7/2016 tarihinde ülke genelinde olağanüstü hâl (OHAL) ilan edilmesine karar verilmiştir. 18/7/2018 tarihinde OHAL uygulaması ülke genelinde sona ermiştir.

B. Bireysel Başvuruya Konu Yargılama Sürecinden Önceki Olaylar

11. Başvurucu 2014 yılının Eylül ayında Fatih Üniversitesi İşletme Fakültesine burslu öğrenci olarak kaydolmuştur. Fatih Üniversitesi 15 Temmuz 2016 tarihinde gerçekleşen askerî darbe teşebbüsünün ardından 23/7/2016 tarihli ve 29779 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 667 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınan Tedbirlere İlişkin Kanun Hükmünde Kararname (667 sayılı KHK) gereği kapatılmıştır. Başvurucunun İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesine (Üniversite) nakli sağlanmıştır.

12. Başvurucu 3. sınıf öğrencisiyken Yemen Konsolosluğunun yapmış olduğu duyuru üzerine oturma izni uzatmak amacıyla 4/4/2017 tarihinde İstanbul Valiliği Göç İdaresi Müdürlüğüne gitmiştir. Başvurucu hakkında yabancıların Türkiye'ye girişleri, Türkiye'de kalışları, Türkiye'den çıkışları, sınır dışı edilmeleri, giriş yasakları, uluslararası koruma, geçici koruma ve insan ticareti mağdurlarının korunması ile ilgili iş ve işlemlere ait bilgilerinin elektronik ortamda yönetilmesi için geliştirilmiş bir sistem olan *GöçNet* üzerinden sorgulama yapılmış ve G-82 (millî güvenliğimiz aleyhine faaliyet) tahdit kaydı bulunduğu görülmüştür. Başvurucu anılan tespitlerin hemen ardından emniyet güçleri nezaretinde gözaltına alınmıştır. Bir günlük gözaltı süresinin ardından ifadesi alınan başvurucunun Silivri Geri Gönderme Merkezine sevki sağlanmış ve başvurucu gözetim altına alınmıştır.

13. Başvurucunun eğitim gördüğü Üniversitedeki kaydı Yüksek Öğretim Kurulu Eğitim Öğretim Daire Başkanlığının yazısına istinaden 3/3/2017 tarihinde silinmiştir. Söz konusu yazıda 667 sayılı KHK kapsamında başvurucu hakkında Türkiye'ye giriş yasağı kararı alındığı ve bu sebeple başvurucunun kaydının silinmesi gerektiği belirtilmiştir.

14. İstanbul Valiliği İl Göç İdaresi Müdürlüğü 4/4/2013 tarihli ve 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nun 54. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (d) bendi gereği 10/4/2017 tarihinde başvurucunun sınır dışı edilmesine karar vermiştir. Başvurucu 13/4/2017 tarihinde sınır dışı edilmiştir.

C. Bireysel Başvuruya Konu Yargılama Süreci

15. Başvurucu, GöçNet giriş yasağı sorgusunda hakkındaki G-82 tahdit kaydı ve sınır dışı etme kararı ile ilgili olarak yürütmenin durdurulması kararı verilmesi ve sınır dışı etme kararının iptali talebi ile dava açmıştır. Dava dilekçesinde başvurucu; G-82 tahdit kaydının hangi sebeple konulduğunu bilmediğini, yalnızca eğitim almak amacı ile ilgili okula kayıt yaptırmış olduğunu, 2014-2016 tarihleri arasında örgüte bağlı evlerde kaldığını ancak sonrasında sohbetlere ve ev işlerine katılmak istememesi sebebiyle -bursunun kesilmesi tehdit edilmiş olmasına rağmen- yurttan kalmayı seçtiğini, Yemen'de yaşanan siyasi ve iç karışıklıklar nedeniyle eğitime devam etme olanağının olmadığını ifade etmiştir.

16. Yargılama sırasında Millî İstihbarat Teşkilatına (MİT) müzekkere yazılarak başvurucu hakkındaki G-82 tahdit kaydının oluşturulma nedenine ilişkin açıklama istenmiştir. MİT tarafından verilen 20/10/2017 tarihli cevapta mezkûr bilgilerin gizlilik derecesini havi olduğu, muhafaza zorluğunun bulunduğu ve kaynak güvenliğinin sağlanması gerektiği belirtilerek ilgili bilgilerin müzekkere ekinde gönderilemeyeceği ancak heyetin bilgisine sunulacağı belirtilmiştir.

17. Yapılan yargılama sonucunda; MİT'in 20/9/2016 tarihli yazılarına istinaden 9/1/2017 tarihinde Göç İdaresi Genel Müdürlüğüne başvurucu hakkında, G-82, "*millî güvenliğimiz aleyhine faaliyet*" konulu ülkeye giriş yasağı tahdit kaydı işlemi tesis edildiği, millî güvenlik aleyhine faaliyet sebebiyle konulan bu tahdit kaydının dava konusu işlem tarihinde de aktif ve geçerli olduğu, G-82 tahdit kaydının iptaline yönelik mahkemelerce verilmiş bir karar ibraz edilmediği belirtilerek kamu düzeni ve güvenliği açısından tehdit oluşturduğu sabit olduğu belirtilen başvurucunun hakkında tesis edilen dava konusu sınır dışı etme işleminde hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmış ve 28/2/2018 tarihinde davanın kesin olarak reddine karar verilmiştir. Bu karar, başvurucu vekiline 2/5/2018 tarihinde tebliğ edilmiştir.

18. Başvurucu 31/5/2018 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

IV. İLGİLİ HUKUK

A. Ulusal Hukuk

1. Başvurucunun Sınır Dışı Edilmesine İlişkin Mevzuat

19. 6458 sayılı Kanun'un "*Sınır dışı etme kararı alınacaklar*" kenar başlıklı 54. maddesinin (1) numaralı fıkrasının ilgili kısmı şöyledir:

" *Aşağıda sayılan yabancılar hakkında sınır dışı etme kararı alınır:*

....

d) *Kamu düzeni veya kamu güvenliği ya da kamu sağlığı açısından tehdit oluşturanlar*"

2. Sınır Dışı Etme İşlemine İlişkin Tatbik Olunacak Prosedüre İlişkin Mevzuat

a. 29/10/2016 tarihli ve 29872 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 676 sayılı Olağanüstü Hâl Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (676 sayılı KHK) ile Yapılan Değişiklik Öncesi Mevzuat

20. 6458 sayılı Kanun'un "Sınır dışı etme kararı" kenar başlıklı 53. maddesi şöyledir:

"(1) Sınır dışı etme kararı, Genel Müdürlüğün talimatı üzerine veya resen valiliklerce alınır.

(2) Karar, gerekçeleriyle birlikte hakkında sınır dışı etme kararı alınan yabancıya veya yasal temsilcisine ya da avukatına tebliğ edilir. Hakkında sınır dışı etme kararı alınan yabancı, bir avukat tarafından temsil edilmiyorsa kendisi veya yasal temsilcisi, kararın sonucu, itiraz usulleri ve süreleri hakkında bilgilendirilir.

(3) Yabancı veya yasal temsilcisi ya da avukatı, sınır dışı etme kararına karşı, kararın tebliğinden itibaren on beş gün içinde idare mahkemesine başvurabilir. Mahkemeye başvuran kişi, sınır dışı etme kararını veren makama da başvurusunu bildirir. Mahkemeye yapılan başvurular on beş gün içinde sonuçlandırılır. Mahkemenin bu konuda vermiş olduğu karar kesindir. Yabancıya rızası saklı kalmak kaydıyla, dava açma süresi içinde veya yargı yoluna başvurulması hâlinde yargılama sonuçlanıncaya kadar yabancı sınır dışı edilmez."

b. 676 Sayılı KHK'dan Sonraki Mevzuat

21. 6458 sayılı Kanun'un 1/2/2018 tarihli 7070 sayılı Kanun'un 31. maddesiyle değişik "Sınır dışı etme kararı" kenar başlıklı 53. maddesinin (3) numaralı fıkrası şöyledir:

"...

(3) Yabancı veya yasal temsilcisi ya da avukatı, sınır dışı etme kararına karşı, kararın tebliğinden itibaren on beş gün içinde idare mahkemesine başvurabilir. Mahkemeye başvuran kişi, sınır dışı etme kararını veren makama da başvurusunu bildirir. Mahkemeye yapılan başvurular on beş gün içinde sonuçlandırılır. Mahkemenin bu konuda vermiş olduğu karar kesindir. Yabancıya rızası saklı kalmak kaydıyla, dava açma süresi içinde veya yargı yoluna başvurulması hâlinde '54 üncü maddenin birinci fıkrasının (b), (d) ve (k) bentleri ile ikinci fıkrası kapsamındaki hariç' yargılama sonuçlanıncaya kadar yabancı sınır dışı edilmez."

c. 7196 Sayılı Kanun Değişikliğinden Sonraki Mevzuat

22. 6458 sayılı Kanun'un 6/12/2019 tarihli ve 7196 sayılı Kanun'un 75. maddesiyle değişik "Sınır dışı etme kararı" kenar başlıklı 53. maddesinin (3) numaralı fıkrası şöyledir:

"...

(3) Yabancı veya yasal temsilcisi ya da avukatı, sınır dışı etme kararına karşı, kararın tebliğinden itibaren yedi gün içinde idare mahkemesine başvurabilir. Mahkemeye başvuran kişi, sınır dışı etme kararını veren makama da başvurusunu bildirir. Mahkemeye yapılan başvurular on beş gün içinde sonuçlandırılır. Mahkemenin bu konuda vermiş olduğu karar kesindir. Yabancıya rızası saklı kalmak kaydıyla, dava açma süresi içinde veya yargı yoluna başvurulması hâlinde yargılama sonuçlanıncaya kadar yabancı sınır dışı edilmez."

B. Uluslararası Hukuk

23. Avrupa İnsan Hakları Komisyonu (Komisyon) *Foreign Students/Birleşik Krallık* (B. No: 7671/76, 9/5/1977) kararında Birleşik Krallık'ta yabancı öğrenci statüsünde eğitim alırken sınır dışı edilmelerine karar verilen başvuru sahiplerinin sınır dışı edilmeleri sebebi ile eğitim haklarının ihlal edildiği şeklindeki iddialarını değerlendirmiştir. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne (Sözleşme) ek 1 No.lu Protokol'ün 2. maddesinde öngörülen eğitim hakkının yabancı kişilere eğitim için buldukları ülkede kalma konusunda bir hak bahsetmeyeceğini belirten Komisyon, yabancı kişilerin bu gibi taleplerinin -göç yönetimi gibi sebeplerle reddinin eğitim hakkına müdahale teşkil etmeyeceğini belirtmiş ve başvurunun açıkça dayanaktan yoksun olduğuna karar vermiştir.

24. *Jasmine Sorahjee/Birleşik Krallık* (B. No: 23938/94, 24/4/1994) başvurusunda; annesi Hindistan uyruklu, babası ise Birleşik Krallık vatandaşı olan 26/3/1992 tarihinde doğumla Birleşik Krallık vatandaşlığını kazanan başvuru sahibinin anne ve babası boşanmıştır. Boşanmanın ardından başvuru sahibinin annesi ülkeye izinsiz giriş yapmaktan dolayı 1/7/1994 tarihinde sınır dışı edilmiş, başvuru sahibinin velayeti annesinde olduğu için başvuru da annesi ile birlikte Birleşik Krallık'tan ayrılmak zorunda kalmıştır. Başvuru sahibi, başvurusunda özel hayata saygı hakkının, eşitlik ilkesinin ve kötü muamele yasağının ihlali gibi iddiaların yanı sıra annesinin sınır dışı edilmesi sebebi ile Birleşik Krallık standartlarında eğitim almaktan mahrum kalması ve bu durumun ileride Birleşik Krallık'ta üniversite eğitimi almasını güçleştirmesi sebebi ile eğitim hakkının ihlal edildiğini de ileri sürmüştür. Komisyon yapmış olduğu değerlendirme neticesinde; başvuru sahibinin annesine eşlik ederek Birleşik Krallık'tan ayrılmasının göç yönetimi gibi meşru bir amaçla gerçekleştiğini, bu durumun eğitim hakkından yoksun bırakma olarak yorumlanamayacağını belirtmiş ve başvurunun açıkça dayanaktan yoksun olduğuna karar vermiştir.

V. İNCELEME VE GEREKÇE

25. Anayasa Mahkemesinin 16/11/2021 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Eğitim Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

1. Başvuru sahibinin İddiaları

26. Başvuru sahibi; Yemen uyruklu olduğunu, Yemen'de geçen ilk ve orta derece eğitiminin ilk dört senesini Pakistan Schoolda tamamladığını, 5. sınıftan lise son sınıfa kadar ise Turkish International Schoolda eğitim gördüğünü belirtmektedir. Başvuru sahibi söz konusu okulu tercih etmelerinin altında yatan nedenin okulun eğitim kalitesi olduğunu, Yemen'de yaşayan ve ekonomik durumu iyi olan birçok itibarlı aile gibi kendi ailesinin de bu özel okulu tercih ettiğini ifade etmektedir. Başvuru sahibi, okulun bağlı olduğu yapının Türkiye'de faaliyet gösteren bir terör örgütü olduğunu bilmediğini ileri sürmektedir.

27. Başvuru sahibi; anılan tahdit kaydının makul bir gerekçeyle konulduğunun tarafına gösterilemediğini, buna rağmen sınır dışı etme işleminin iptali talebi ile açmış olduğu iptal davasının reddedildiğini belirterek anılan durum sebebi ile eğitim hakkının ihlal edildiğini iddia etmektedir.

2. Değerlendirme

28. Anayasa'nın "Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi" kenar başlıklı 42. maddesinin birinci ve ikinci fıkraları şöyledir:

"Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz.

Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tesbit edilir ve düzenlenir."

29. Anayasa Mahkemesi önceki kararlarında eğitim hakkının yükseköğrenim seviyesini de kapsadığına (*Hikmet Balabanoglu*, B. No: 2012/1334, 17/9/2013, § 28) karar vermiştir.

30. Anayasa'nın 42. maddesinde vatandaş ve yabancı ayrımı gözetmeksizin herkesin eğitim hakkına sahip olduğu vurgulanmaktadır. Bu itibarla yabancı kişilerin de Türk vatandaşları gibi eğitim hakkına sahip oldukları açıktır. Bununla birlikte yabancı bir kişinin eğitim hakkı ile ülkede kalma gerekliliği arasında doğrudan bir bağlantı bulunmamaktadır. Söz konusu hak ile gereklilik birbirlerinden bağımsız iki unsur olup eğitim hakkına sahip olmak ülkede kalmak için başlı başına bir neden olarak ileri sürülemez. Başka bir ifadeyle yabancı statüsündeki bir kişinin Türkiye'de bir eğitim kurumunda öğrenci olması, eğitimi süresince Türkiye'den sınır dışı edilemeyeceği anlamı taşımamaktadır.

31. Bu bağlamda meşru bir amaç doğrultusunda Türkiye'de eğitim gören yabancı bir kişinin sınırlı dışı edilmesi yönünde tesis edilen bir işlemin kişinin eğitim hakkına doğrudan bir müdahale oluşturduğu söylenemez.

32. Somut olay dikkate alındığında başvurunun hakkında G-82 tahdit kaydının bulunduğu ve anılan kayıt nedeni ile sınır dışı edildiği anlaşılmaktadır. Bundan hareketle başvurunun ulusal güvenliği koruma gibi meşru bir amaç doğrultusunda sınır dışı edildiği anlaşıldığından ilgili sınır dışı işlemi, başvurunun eğitim hakkına yönelik bir müdahale olarak kabul edilmemiştir.

33. Açıklanan gerekçelerle başvurunun diğer kabul edilebilirlik koşulları yönünden incelenmeksizin *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

B. Eşitlik İlkesinin İhlal Edildiğine İlişkin İddia

1. Başvurucunun İddiaları

34. Başvurucu 2015 yılına ait Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı verilerine göre kendisi ile birlikte toplam 2.352 öğrencinin Fatih Üniversitesinin çeşitli program ve fakültelerine yerleştiğini belirtmektedir. Başvurucu, sınır dışı edilmesine konu eylemlerde bulunan Türk vatandaşı olan öğrencilerin tutuklama gibi eğitim hakkına müdahale teşkil edecek herhangi bir koruma tedbirine maruz bırakılmadan eğitimlerine devam ettiğini ancak kendisinin yabancı olması sebebi ile şüpheli görülüp sınır dışı edildiğini belirterek ayrımcılığa tabi tutulduğunu ileri sürmektedir.

2. Değerlendirme

35. Eşitlik ilkesi, hem başlı başına bir hak hem de diğer hak ve özgürlüklerden yararlanılmasına hâkim temel bir ilke olarak kabul edilmektedir. Anayasa'nın 10. maddesi eşitlik ilkesinden faydalanacak kişi ve ilkenin kapsamı konusunda bir sınırlama getirmemiştir (*Reis Otomotiv Ticaret ve Sanayi A.Ş.* [GK], B. No: 2015/6728, 1/2/2018, § 71). Bu bağlamda yabancı kişilerin de Türk vatandaşları gibi eşitlik ilkesinden yararlanacağı açıktır.

36. Anayasa'da ayrı bir başlık altında ayrımcılık yasağına yer verilmediği görülmektedir. Bununla birlikte eşitlik ilkesi somut bir ölçü norm olarak ayrımcılık yasağını da içermektedir (*Reis Otomotiv Ticaret ve Sanayi A.Ş.*, § 72; *Tuğba Arslan* [GK], B. No: 2014/256, 25/6/2014, § 108; *Nurcan Yolcu* [GK], B. No: 2013/9880, 11/11/2015, § 30; *Gülbu Özgüler* [GK], B. No: 2013/7979, 11/11/2015, § 37).

37. Başvurucu; benzer durumdaki diğer Türk vatandaşları hakkında kendisine tatbik edilen sınır dışı tedbirine denk tutuklama gibi bir tedbirin tatbik edilmediğini, kendisinin yabancı olduğu için dezavantajlı bir duruma düşürülerek sınır dışı edildiğini belirterek ayrımcılık yasağının ihlal edildiğinden yakınmaktadır.

38. Eşitlik ilkesinin amacı aynı hukuki statüde olan kişilerin aynı hukuki işlemlere tabi tutulması ve aynı durumda bulunan kişilere ayrı kuralların uygulanmasının yasaklanmasıdır (benzer yöndeki bir değerlendirme için bkz. *İbrahim Kaptan*, B. No: 2017/30510, 18/7/2018, § 74)

39. Öncelikle belirtmek gerekir ki başvuru tarafından sınır dışı etme işlemine denk olarak gösterilen tutuklama koruma tedbiri gerek Türk vatandaşlarına gerekse ülke sınırları içinde suç şüphesi ile yakalanan yabancılara tatbik edilebilir. Sınır dışı etme işlemi ise yalnızca yabancılar hakkında tatbik edilebilecek bir işlem olup Türk vatandaşlarının sınır dışı edilmesi mümkün değildir. Bu manada başvurunun kendisi ile mukayese ettiği ve yabancı olması sebebi ile kendisini dezavantajlı gördüğü grubun Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları olduğu anlaşıldığından başvurunun eşitlik ilkesi bakımından incelenen iddiasının *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

C. Diğer İhlal İddiaları

1. Başvurucunun İddiaları

40. Açmış olduğu iptal davasında yeterli bir gerekçeye yer verilmeden ve hakkında konulan G-82 tahdit koduna sebebiyet veren eylemleri açıklanmadan davanın reddine karar verilmesinin gerekçeli karar hakkını ihlal ettiğini belirten başvuru; hakkında bir ceza yargılaması yapılmadan suçlu ilan edilerek sınır dışı edilmesi sebebi ile masumiyet karinesinin, tarafına açıklanmayan eylemleri dolayısıyla sınır dışı edilmesi sebebi ile suç ve cezaların kanuniliği ilkesinin ihlal edildiğini ileri sürmektedir.

2. Değerlendirme

41. Anayasa'nın 148. maddesinin üçüncü fıkrası ile 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 45. maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre bireysel başvurunun incelenebilmesi için kamu gücü tarafından ihlal edildiği iddia edilen hakkın Anayasa'da güvence altına alınmış olmasının yanı sıra Sözleşme ve Türkiye'nin taraf olduğu Sözleşme'ye ek protokoller kapsamına da girmesi

gerekir. Anayasa ve Sözcleme'nin ortak koruma alanı dışında kalan hak ihlali iddiasını içeren başvurular bireysel başvurunun kapsamında değildir (*Onurhan Solmaz*, B. No: 2012/1049, 26/3/2013, § 18).

42. Anayasa Mahkemesi birçok kararında, sınır dışı edilme işlemlerine ilişkin uyuşmazlıkları konu alan yargılama süreçlerini adil yargılanma hakkının koruma alanı kapsamında görmemiştir (*Z.M. ve I.M.*, B. No: 2015/2037, 6/1/2016, § 63). Anayasa Mahkemesinin anılan kararlarında; yabancıların ülkeye girişleri, ülkede ikamet edişleri ve ülkeden sınır dışı edilmeleri ile ilgili işlem ve yargılama süreçlerinin, adil yargılanma hakkı kapsamında bir *medeni hak ve yükümlülük* veya bir *suç isnadının* esasının karara bağlanması ile ilgili olmadığı kabul edilerek adil yargılanma hakkının belirtilen yargılama süreçleri bakımından uygulanabilir olmadığına hükmedilmiştir (benzer yöndeki değerlendirme için bkz. S.K. [GK], B. No: 2018/24280, 17/3/2021, § 84).

43. Bu çerçevede başvurucunun sınır dışı edilmesine dair işlemlere karşı açmış olduğu davaya ilişkin olarak ileri sürdüğü bu başlık altındaki adil yargılanma hakkına yönelik Őikayetlerinin Anayasa ve Sözcleme'nin ortak koruma alanı dışında olduğunun kabul gerekir.

44. Açıklanan gerekçelerle başvurunun bu kısmının diğer kabul edilebilirlik koşulları yönünden incelenmeksizin *konu bakımından yetkisizlik* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. 1. Eğitim hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUğUNA,

2. Eşitlik ilkesinin ihlal edildiğine ilişkin iddianın *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUğUNA,

3. Başvurucunun diğer iblal iddialarının *konu bakımından yetkisizlik* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUğUNA,

B. Yargılama giderlerinin başvurucu üzerinde BIRAKILMASINA,

C. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 16/11/2021 tarihinde OYBİRLİğİYLE karar verildi.